

UNIVERSITEIT VAN JOHANNESBURG
FAKULTEIT OPVOEDKUNDE
NOVEMBER ANVULLENDE EKSAMEN 2014

PROGRAM: B Ed / NGSO
MODULE: VAKMETODOLOGIE: AFRIKAANS
KODE: XAF0000
TYD: 3 ure
PUNTE: 100
EKSAMENATOR: Mev E Joubert
MODERATOR: Mev B Havenga
 (Die vraestel het 6 bladsye)

INSTRUKSIES:

1. Beantwoord al die vrae in **Afdeling A**
2. Beantwoord **twee** vrae in **Afdeling B**

AFDELING A

VRAAG 1

Die Nasionale Kurrikulum – en assesseringbeleidverklaring, stel onder meer verskeie doelstellings vir die leer van tale. “Klem word op die vier basiese vaardighede in die onderrig van taal gelê”

1.1 Bespreek bogenoemde stelling aan die hand van die volgende hoofpunte.

1.1.1 Die drie benaderings tot taalonderrig : Teksgebaseerde-, kommunikatiewe- en prosesbenadering. (10)

1.1.2 Die beginsels wat in aanmerking gebring moet word tydens die onderrig van taalstrukture. (10)

(20)

VRAAG 2

2.1 “Die onderrig van letterkunde is nie altyd maklik nie, maar dit is onmoontlik sonder die persoonlike en eerlike interpretasie en kommentaar van leerders.” (KABV-Dokument). Verduidelik hoe u te werk sal gaan om die bes moontlike benadering te volg tydens die aanbied van u letterkundelesse vir leeders. (10)

- 2.2 Assessering is 'n deurlopende, beplande proses om inligting oor leerder-prestasie te identifiseer, te versamel en te vertolk. Geïntegreerde assessering van verskeie taalaspekte moet gebruik word.

Bespreek aan die hand van praktiese voorbeelde en strategieë hoe u te werk sal gaan om doeltreffend in die taalklaskamer te assesseer. Dink veral aan die informele, sowel as die informele assesseringsvorme. (20)

Totaal vir Afdeling A (50)

AFDELING B

VRAAG 3

LEES EN KYK

- 3.1 Gebruik **Teks A** en stel 'n begripsleestoets en memorandum op vir Graad 7-9 HT 20 punte, of Graad 10-12 HT 30 punte. Maak seker dat u die verskillende kognitiewe vlakke vir assessering sal volg om alle leerders in u klas 'n geleentheid te gee om hul volle potensiaal te bereik. (50)

VRAAG 4

Taalstrukture en -konvensies

- 4.1 Ontwerp 'n geïntegreerde taalles vir leerders in Graad 7-9 of Graad 10-12 en fokus op die volgende aspekte:
- Woordvlakwerk: voorvoegsels, agtervoegsels, basisvorme samestellings en samestellende afleidings
 - Sinsvlakwerk: Enkelvoudige sinne en saamgestelde sinne
 - Betekenisleer: sinonieme, antonieme, homonieme, homophone, polisemie
 - Lees- en skryftekens
 - Spelpatrone en spelreëls

Gebruik **Teks B** en bespreek breedvoerig hoe u bogenoemde stappe in lesverband aan leerders (Graad 7-9 of Graad 10-12) sal verduidelik alvorens u hul dan 'n skryftaak van u keuse, soos hieronder gelys, sal gee om te doen. U verduideliking moet gerig wees op die tipe teks wat u kies.

- i. Formele brief - Aansoek om betrekking
- ii. Resensie
- iii. Geskrewe onderhoud
- iv. Uitnodiging

(50)

Totaal vir Afdeling B (50)

BYLAAG: TEKSTE

TEKS A (Vraag 3)

Beter prestasie as tiener later slaap

:

Die bevindings van 'n studie wat in die Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine gepubliseer is, wys dat tieners beter op skool sou vaar as hulle later sou kon slaap.

Lesersfoto's Stuur vir ons jou foto's · Stuur vir ons jou foto's

CARIEN KRUGER IN PRETORIA

Suid-Afrikaanse tieners se skooldag behoort later te begin sodat hulle wakkerder kan wees en beter kan konsentreer.

So sê dr. Alison Bentley, senior ere-navorsers by Wits se Dial.a. bed-slaaplaboratorium, in reaksie op die nuutste navorsing in die VSA oor die voordele van 'n later skooldag.

'n Klein, onafhanklike skool met 'n koshuis in die deelstaat Rhode Island in die VSA het vir navorsing sy skooldag twee maande lank 'n skrale halfuur later begin.

Periodes, saalbyeenkomste en middag-aktiwiteite is met 5 tot 10 minute verkort, sodat die skooldag nie later geëindig het nie.

In dié tyd het navorsers gevind die 201 gr. 9- tot 12-leerlinge wat aan die opname deelgeneem het, was meer gemotiveer en minder vaak en depressief.

Klasbywoning was beter en minder leerlinge het die gesondheidsentrum met klagtes oor moegheid besoek.

Die bevindings is in vandeemaand se uitgawe van die Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine gepubliseer.

Bentley sê wanneer kinders se tienerjare begin, verander hul liggaamsritme sodat

hul liggaamstemperatuur nie meer teen 21:00 begin daal nie (wat 'n mens 'n uur of twee later laat slaap), maar eers tot drie uur later.

“Dit is 'n biologiese verandering en nie een van gewoonte of houding nie,” sê Bentley.

Dit beteken tieners word eers baie later vaak en kan soms so laat as 01:00 eers aan die slaap raak.

Die styging in liggaamstemperatuur wat 'n mens laat wakker word, gebeur dan ook later by tieners; daarom dat hulle gewoonlik eers teen 09:00 of 10:00 wakker word.

“Om hulle om 06:00 wakker te maak beteken eerstens hulle het nog nie genoeg slaap gehad nie, maar ook dat hulle voel soos iemand wat 04:00 wakker gemaak is – baie deurmekaar en half aan die slaap.”

Bentley sê 'n mens kan tieners se normale slaappatrone tydens vakansies sien wanneer veral seuns baie laat gaan slaap en baie laat in die dag wakker word.

Tieners is dus die eerste uur en 'n half van die skooldag nie op hul beste nie en ironies genoeg is dít juis wanneer baie skole wiskunde-periodes skeduleer omdat hulle dink tieners is dan op hul skerpste.

In die Amerikaanse artikel sê die navorsers hoewel tieners se slaappatrone heelwat van kleiner kinders s'n verskil, het hulle steeds 9 tot 9¼ uur slaap per nag nodig.

Hulle het in hul studie bevind leerlinge het gemiddeld 45 minute per nag meer as voorheen geslaap.

Dit was nie net omdat hulle later kon slaap nie, maar ook omdat hulle self vroeër gaan slaap het toe hulle sien hoeveel beter hulle met genoeg slaap voel.

'n Wekker en neulende koshuis-kamermaat of ouer was nie meer so nodig nie, want meer kinders het vanself wakker geword.

En onderwysers se lewe was ook makliker, want hulle het 45% minder afwesige en trae kinders in die klas gehad.

Oor die aanpassings vir volwassenes sou tieners se skooldag later begin, sê Bentley Suid-Afrika met sy skokkend swak matriekslaagsyfers moet besluit wat die belangrikste is:

- “Om te eis dat mense om geen werklike rede 08:00 by die werk moet wees (terwyl hulle hul werk net so goed ná 09:00 of selfs van die huis af kan doen);” of

- “Om kinders só skool te gee dat hulle goed kan vaar en produktiewe lede van die gemeenskap kan word.”

TEKS B (VRAAG 4)**Jou dekor-persoonlikheidsgids**

27 Februarie 2014

Oos, Wes, tuis bes! Jou huis verklap meer van jou en jou persoonlikheid as wat jy dink. Net so het jou omgewing 'n invloed op jou gemoed. So, hoe lyk jou huis?

Wat verklap jou huis oor wie jy is?

Dekorkenner Tanja Beyers vertel hoe jy met selfvertroue jou unieke stempel op jou huis kan afdruk en hoe om meubelstukke wat met jou 'praat' raak te sien.

Tanja verduidelik dat jou omgewing in geheel, asook die individuele stukke, jou geaardheid weerspieël. "Alles, van die kleure, teksture, kunswerke, meubels tot die vensterbedekking, beligting en die uitleg is 'n weerspieëling van wie jy is en het 'n invloed op hoe jy voel."

'n Moderne omgewing sal 'n klassieke persoon ongemaklik laat voel, terwyl 'n eklektiese omgewing 'n moderne siel geheel en al sal oorweldig en benoud sal maak. Iemand wat van orde hou, sal onmoontlik in 'n kamer vol lappies, kussings en 'n mengelmoes ornamente tot rus kan kom. En as jy van fluweelbekleedsel en tossels droom, sal jy moeilik jou sit op 'n a-simmetriese rusbank kry.

"Dit is belangrik om ontspanne in jou leefomgewing te wees," verduidelik Tanja.

"Daarom moet jy gereeld van onnodige goed ontslae raak. Ek glo beslis 'minder is meer' en dat jy net stukke om jou moet hê waarvan jy regtig hou.

“My raad aan mense is altyd om iets egs in hulle leefruimte in te bring. Iets soos jou oupa se skryftafel of jou oma se bal-en-klopootstoel. ’n Ou stuk wat op die regte plek staan, kan selfs in ’n ultramoderne omgewing wonderlik werk. Selfs al is dit ’n bietjie verniel – dit maak nie regtig saak nie, dit bring jǒú lewe in die ruimte in. Stukke wat ’n storie van jou herkoms vertel, maak enige vertrek spesiaal. Alles hoef nie perfek te wees nie, want daar is ’n yl skeidslyn tussen gesofistikeerde minimalisme en ’n siellose vertrek.”

Tanja verduidelik daar is ’n vinnige en goedkoop manier om jou stempel op enige leefruimte af te druk. “Verf is die mees effektiewe manier om dadelik ’n verskil te maak. Jy moet die kleur kies wat by jou pas.

TOTAAL: 100

----oOo----